

REDACTIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an .. .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 <
Pe 1 lună .. .. 2 <

Nr. de Duminecă pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oras și comitat 502.

La expoziție!

Intru aducerea aminte a serbării jubileului de patruzeci de ani a domniei glorioase și douzecișicinci ani de când regele Carol I a fost încoronat, frații noștri din România aranjează o expoziție pe istoricul Câmp al Filaretului, la marginea Bucureștilor. Expoziția, care se deschide la 1/14 Iunie, e menită să arate progresul realizat de regatul României în cele din urmă patru decenii, după-cum datu-s'a loc larg și Românilor înafară de liberul regat, să expună și ei și să arate atât întregului neam, cât și lumii mari, rodul muncii și iscusinții lor.

Este pentru întâia oară când ne înfățișăm lumii împreună, Români din patru unghiuri: cei din regatul tinăr și cei din bătrânele împărății ale Austro-Ungariei, Rusiei și Turciei.

Dar chiar înafară de această însemnătate, chiar dacă ar fi vorba de expoziția numai a fraților noștri din România și nu ni-s'ar da prilejul fericit să ne întâlnim pe pământul liber toți, din toate părțile, ș'atunci nu poate fi pentru sufletele noastre o serbătoare mai mare, zile mai pline de cuprins, că mergând în țară, la București și în celelalte locuri vrednice de văzut.

Și frații din România ne cunosc puțin. Totuși n'a lipsit nici un prilej festiv și mare, la care ei să nu ne fi făcut bucuria și cinstea să vină la noi. Să ne aducem numai aminte de istoricele zile de astă-vară, când la serbările din Sibiu ale Asociațiunii au luat parte fruntașii Țării Românești.

Noi însă îi cunoaștem și mai puțin pe frații din România. Dintre fruntașii vieții noastre publice numai o parte au fost prin țară, numai un neînsemnat număr cunosc mai bine așezămintele de tot felul, viața și firea fericitorilor noștri frați.

E deci, așa zicând, o datorie națională pentru toți, să se folosească de prilejul norocos d'acum, să meargă să vadă expoziția, să cunoască țara fertilă, oamenii harnici, instituțiunile moderne și strălucite, să vadă armata falnică, cu un cuvânt tot ce este de valoare și ce pe noi numai ne înalță, ne întărește în conștiința națională și în solidaritatea de rassă. Pentru că, în definitiv, nu e vorba numai de amuzare la o expoziție, ci pe noi trebuie să ne intereseze și să ne atragă mai mult partea națională, politică a lucrurilor. Numai cunoscându-ne adică bine unii pe alții, numai sporind și cimentând legăturile pe cari le avem, putem spera s'ajungem la acea solidaritate de rassă fără care nici un neam nu s'a putut feri.

...Scriitorul acestor șire n'a avut emoțiune mai puternică de cât aceea când a zărit întâia oară la hotarul României pe dorobanțul care — în mână cu pușca, purtând ițari și cușma pe ureche, păzea granița... Întâia oară atunci a simțit că noi Români avem și noi și suntem ceva... Și sentimen-

tu! acesta se înzecește încă, ajungând la București, în fața palatului regal, unde garda e pusă de fală, iar nu de pază, căci *familia regală e păzită de dragostea poporului*; unde d'asemeni de fală stau tunurile luate în luptă vitejească dela Turci... Cine nu va rezuma apoi în gândul său cel mai strălucit capitol din istoria neamului românesc privind statuia lui Ioan C. Brătianu și nu va fi cuprins de fiori în fața statuei de pe Bulevard a marelui erou Mihai?... Cine nu se va duce la Academie, să vadă altarul culturii românești și Panteonul învățaților noștri? Și duce-se-vor toți să vadă Podul Carol I, la Cernavoda, peste Dunărea măreață, încinsă unde-i mai lată și una dintre lucrările care pus-a pe Carol I alături de divul Traian. Iar d'aci la Constanța, să-și uite privirea în nemărginitul mării și în lacrimi să-și scalde ochii privind cum «România», «Regele Carol I.» și alte vapoare pleacă ori se întorc dinspre Egipt, purtând până în Marea-mediterană treicolorul românesc, tăind, neînfricate, valurile mărilor cari odinioară purtat-au legiunile lui Antoniu ș'ale marelui Napoleon...

Dar la Sinala cine nu se va opri să asculte poveștile Peșușii cafe alunecă alb și iute ca argintul viu în albă-i de veacuri, să vadă castelul fermecătoarei Carmen Sylva și s'o zărească poate chiar pe Ea, tot așa de mare regină pe cât de neîntrecută poetă!

Duce-se-vor apoi mulți la Curtea de Argeș, să vadă biserica zidită de Neagoe Basarab ce-și trage obârșia din Făgărașul nostru, să admire acest juvaer al arhitecturii și închinare s'aducă reginei pioase care cu mâna Ei a scris și zugrăvit pe sama bisericii o evanghelie...

...Și fie că se vor întoarce pe valea Olului, pela mănăstirea Cozia cea de marele Mircea ridicată, fie că vor trece pe la Turnul Severin, tot pe locuri istorice vor trece, tot urme de ale mării neamului nostru vor afla... Și dacă vor privi lângă Cernăț duiosi la ruinele podului ridicat de Traian, tot acolo își vor aduce aminte că sunt în patria restrânsă alui Tudor Vladimirescu, eroul din opincă, cel care a pus capăt urgiei fanarioților și temelie vieții naționale a României de azi...

Nu facem însă apel... La ce? Doar toți avem dorința d'a merge la expoziție, și cărturari și țărani... Numai aminte le aducem tuturor, că expoziția se va deschide în curând. Celor-ce trăim acum nu ni-se va mai da prilej să vedem o serbătoare mai mare *a tuturor Românilor*... Să căutăm ca să mergem cât mai mulți, să nu rămână colț locuit de Români de unde să nu se fi trimis dragoste și salut fraților scumpi cari poartă faclia.

Mandatul dela Sân-Miclăușul-mare.
Joi a fost prin Pesta, pe la partidul guvernamental, o delegație de țiflindari de prin cercul Sân-Miclăușul-mare și au rugat pe Széll, președintele partidului constituțional,

și pe Andrassy, să nu pună în cerc candidat officios, că ei vor să aleagă pe Rónay, fostul deputat liberal, care ales fiind va trece în partidul constituțional. Aceștia au făgăduit. La clubul kossuthist li-s'a spus însă verde, că dacă cei din cerc vor candida un kossuthist, centrul îl va sprijini.

Ar fi vremea să între în acțiune și clubul naționalităților și să se pună în legătură cu cei din cerc, să garanteze astfel reușita naționalistului dr. Oprean.

De teama unei greve. *Sub guvernul Fejérváry muncitorii de câmp au înființat o reuniune regnicolară de ajutorare. Se înțelege: această reuniune tinde și la ameliorarea salarelor și acum, că se apropie secerișul, în mai multe părți se accentuează greva, dacă nu se vor ameliora salariile prea mici din trecut. Cei cu latifundii, majoritatea oamenilor guvernului, sunt amenințați rău, căci le poate scăpa chilipirul din trecut, când pentru nimica toată bieții muncitori asudau ziua întreagă. În unele părți s'a și anunțat greva, astfel chiar la una din moșiile ministrului Andrassy. Acesta a și trimis reuniunii muncitorilor o adresă în care acuză comitetul, că instigă la grevă, îi face rezpozabili și amenință că va dizolva reuniunea.*

Numai că odată lucrătorii organizați, puțin le pasă de dizolvare, ci dacă așa le vine bine, fac o grevă s-o țină mîntu boerii cât vor trăi.

Dar regesc. Din România ni-se scrie: M. Sa Regele, în urma referatului dlui ministru Take Ionescu, a hărăzit, ca și în anii trecuți, din lista sa civilă suma de 237037 lei spre a fi întrebuințați pentru săvârșirea locașelor: biserica Sf. Trei Ierarhi din Iași și Sf. Dumitru din Craiova, cum și pentru parcul și clădirile dela Curtea de Argeș.

Până acum, regele a întrebuințat din lista sa civilă, pentru această operă, suma de 1,422.222 lei, în timp de șase ani.

Sășii și Românii. Sub acest titlu «Sieb.-D. Blatt» aduce două articole serioase asupra celor două articole apărute în foaia noastră. Despre articolul dlui Brote se zice aici, că-i o serioasă și remarcabilă încercare de-a înțelege politica săseacă din motivele ei obiective. El se urcă la aceia înălțime a gândirii politice, unde nu se atribuiesc adversarului motive puțin nobile sau chiar josnice.

Ziarul săsesc critică apoi în cuvinte aspre un alt articol primit (din afară) al nostru despre Sași anterior articolului dlui Brote.

»Nu intrăm în discuție. Amintim însă rezultatul la care ajunge în discuția fazei d-lui Brote: «Sașii, zice, nu vor părăsi alianța cu Ungurii.

Nu dela Români și dela puterea lor atârnă atitudinea politică a Sașilor. Căci nu dujmănia concetățenilor noștri români ne-a mînat în tabăra ceealaltă, ci comunitatea de interese cu ungerimea dată prin natură și prin istorie care subzistă în ciuda tuturor exceselor șovinismului nebun și orbit. Ba ce-i mai mult, o îndreptare, o schimbare a acestei atitudini nu-i de prevăzut. Din contră, comunitatea de interese cu Ungurii pare a se accentua tot mai mult.»

Ședința de Vineri a Camerii.

Lupta parlamentară, care a fost scopul intrării noastre în activitate, a început. Ea făgăduiește a fi energică și demnă. După două ședințe în cari ne-am afirmat cu atâta hotărâre, partidele ungurești nu mai stăruie în atitudinea lor de disprețuitoare nepăsare față cu noi. Gestul acesta pe care-l încercaseră la început a devenit imposibil și caraghios. Incercarea lor atât de ridiculă de a nu ne »recunoaște« ca partid, a atârnat pare că și mai mult pe deputații nostri spre a le documenta contrarul. Ceia-ce ne arată ședința de ieri a parlamentului este toiu luptei celei mari care trebuie să se încingă odată și odată.

Au vorbit trei oratori excelenți:

Președintele partidului, *dl. dr. Teodor Mihali* care a găsit un minunat amestec de cumpătare proprie firei sale armonice și de energie hotărâtă. Dânsul a răspins încă odată și în mod definitiv calomniile despre antipatriotismul nostru.

Dânsul a dezmințit toate faimele privitoare la răscoalele și agitația românească.

— Dacă veți găsi că un singur cuvânt din aceste calomnii este adevărat, îmi dau demisia din mandatul acesta. Al doilea caz, că în parlament un deputat român își oferă demisia când va fi dezmințit, cel dintâu a fost al dlui *Dr. Alex. Vaida* în ședința de Miercuri.

De-asemena au vorbit deputații naționaliști *Paul Blaho* (slovac) și *Dumitru Musicky* (sârb). Amândoi s'au dovedit oratori de forță. Cel dintâu a găsit multe cuvinte de spirit la adresa guvernului.

— Ministrul-președinte este un om plăcut, (Rîsete) zice, dar pentru ce nu ne îndulcește și pe noi cu o vorbă bună? (Rîsete.)

Au încercat cu puțin succes deputații unguri *Holló* și *Issekutz* să combată pe deputații nostri. Trebuie să vedem cu regret, că păreri și vederile lor nu se ridică peste cunoscutul nivel de banalitate al gazetelor și oratorilor de ocazie. *Holló* a zis că nimeni nu asuprește pe naționalități, iar *Issekutz* susține că agitația naționalităților servește scopurile personale ale »agitatorilor«.

Pentru a câta oară auzim frazele acestea?

Monumentul Regelui Carol I.

Iată textul raportului d-lui deputat *Virgil Arion* asupra proiectului de lege privitor la ridicarea monumentului Independenței și al M. S. Regelui Carol I. al României:

Domnilor Deputați,

Aplauzele călduroase cu cari Adunarea deputaților a primit propunerea cuprinsă în acest proiect de lege, pentru ridicarea unui monument al Independenței și al M. S. Regelui Carol I, adesiunea minorității, concursul asigurat al guvernului, sunt dovadă că manifestarea noastră de recunoștință și de slavă pentru cei ce au creat România de astăzi, corespunde unui sentiment unanim al poporului român.

Avântul curajos cu care M. S. Regele Carol I a primit altă dată coroana României, hotărârea cu care a urmărit încă de la început ideea neatârării și mărirea țării, bărbăția cu care a realizat această idee, ne impune datoria de a consimți printr'un monument durabil, dragostea și admirațiunea întregii țări.

M. S. Regele Carol I intrupează pentru noi nu numai un trecut glorios; numele său a devenit simbolul aspirațiilor de mărire ale neamului românesc.

Propunerea ce facem, este ecoul acestor aspirațiuni.

Abdicarea Regelui.

In legătură cu situația încercată din Austria și cu zvonul că arhiducele Francisc Ferdinand a fost chemat de urgență la Viena, înainte de terminarea serbărilor nunții regelui Spaniei, se dă și se menține știrea, că e posibil că M. Sa să abdice de tron. Ar fi obosit și ar dori să vadă la muncă pe moștenitorul tronului.

*Știrea, se înțelege, e grea de controlat. E fapt însă, că în Viena se vorbește de așa ceva. Mai mult chiar: în cercurile vieneze naționaliste, să crede, că o schimbare de tron va stavili curentul actual favorabil politicii kossuthiste. La Viena se prepară de altfel — după cum aflăm din izvor autentic — la o luptă mare împotriva politicii economice anunțată de *Wekerle*.*

D'ALE ALEGERILOR.

Rectificare. În nrul dela 20 Mai s'a comunicat un articol intitulat »Din cercul Aradului-nou« în care să amintește de numele meu, că am corteșit, că am fost închis etc.

Da, e adevărat că am fost pentru *Kraushaar* și nu pentru *Philip*, care deși e ales numai și numai un blamaj poate fi pentru majoritatea alegătorilor, cari singuri și-au dat atestat de paupertate. Eu însă ca om inteligent, fiindcă candidat naționalist n'am avut, moralicește am fost deobligat a sprigini un bărbat cu însușiri cvalificate pentru un astfel de scop.

Di Kraushaar este patronul unui internat cu școli gimnaziale în *Seghedin* unde patronizarea sa de internațional a ajutat mulți fii săraci români și de prezinte este fiul preotului din *Beregsău Balta* care poate da comentariu în merit. *Di Kraushaar* s'a prezentat în comuna noastră, unde și-a ținut vorbirea de program, ne-a desfășurat principiul său pentru darea progresivă, aranjarea catastrului și votul universal fără restrângere.

La care toți românii cu frunțașii lor s'au anexat afară de vre-o 10 oi rîioase, cari sub conducerea unui jidan și a unui sârb *Kralovici Marcu*, s'au dus în tabăra lui *Philip János* care cu promisiunea că în Ungaria va face să curgă lapte și miere, ca ei să fie mântuiți de a mai prinde de coarnele plugului i-a atras la sine. Deci ca onoratul public să fie în curat cu *di Philip*, atât am să zic că este un simplu țaran din *Aradul-nou*, care ține haina dincătrău bate vântul.

Fenlac, 31 Mai 1906.

Mihaiu Gutu,
învățător.

TELEGRAME.

**Atentato. ul prins. Madrid, 2 Iunie. Auto-
rul atentatului cu bombă a fost prins. Pub-
licul înverșunat era să-l omoare. Poliția
numai așa l'a scăpat că l'a dus într'o casă
particulară. El a mărturisit tot. Nu-și spune
însă numele. Se crede că este Valina, care
a comis și atentatul contra regelui Alfonso
și Loubet. In decursul fabricării bombei a
fost rănit la mână. In locuința lui s'a gă-
sit o batistă plină de sânge și sticle sparte.
Bomba a fost umplută cu gloanțe și era
dublă: o parte a explodat în jos alta în
sus. A fost omorâți: 1 căpitan, 2 subloco-
tenenți, un servitor de curte, 3 soldați și
9 cetățeni.**

„Lehetőségig.“

II.

Absolutismul, ce a urmat după evenimentele de vecinică amintire a anilor 1848/49, se sfârșește cu învoiala dela 1867.

Ni-s'au promis atunci libertăți mai mari și ga-

ranții mai sigure, însă ne-am trezit ca vai denoi și ca totdeauna cu mult mai puține drepturi și libertăți ca în era lui *Bach*. Se știe, că și atâta nu ni-s'a dat din bunăvoință sau pentru că ni-se cuvine — horrible dictu — după adevăr, ci din necesitate politică și sub presiunea împregiurătorilor.

Însă potrivnicii nostri de vrerea noastră n'au avut nici habar.

Ca să ne îndestulească întru câtva și pe noi naționalitățile, ni-s'a făcut la anul 1868 legea așa poreclită »Despre egala îndreptățire a naționalităților«.

Că nu din bună voință față de noi s'a făcut legea aceasta și reaua lor credință reiese de acolo, că a fost vîrit pe furii și în mod viclean un cuvânt »lehetőségig« (până la posibilitate) într'un aliniat al acestei legi: articolul XLIV din 1868.

Acest cuvânt ne reamintește suferințele noastre a mai multor decenii; ni-se suie sângele nostru în față și ne trece un fior de ghiață prin spate încă și la auzul acestui cuvânt, care a zădărnicit viața noastră națională dela 1868 încoace; apoi încă câtă nedreptate și neajunsuri ne-a mai cauzat.

Legea naționalităților, până nu se va elimina din ea acest cuvânt »lehetőségig« este cu totul ilusorie, executarea ei nu se poate pretinde. Să și feresc de ea maghiarii, ca dracul de tămăie și de executare nici pomană, apoi cutezanță ca s'o scoată din vigoare nici așa.

Executarea ei depinde dela voința individuală și unilaterală a potrivnicilor noștri, pentru că pot s'o explice cum vreau ei.

Așa legea naționalităților rămâne slovă scrisă pe hârtie și nu se va executa dacă vreau ei chiar niciodată, pentru că ei pot zice, că v'am făcut totul până la posibilitate, mai mult nu se poate.

Așa dar acest cuvânt »lehetőségig« a fost și e și în prezent cauza principală, că legea naționalităților nu se execută.

Cred că a sosit deja vremea să ne întrebăm până când mai voiesc să ne țină prinși prin acest cuvânt, sub al cărui regim numai de umiliri continue am avut parte?

Până când va mai distrage viața noastră națională acest cuvânt?

Acum dela hărnicia noastră depinde așa dau cu socoteală.

Pare că voim să înțelegem, că trebuie să rupem cu trecutul nostru, că numai pe puterile noastre proprii avem să ne răzimăm ca să dregem și asigurăm viitorul poporului nostru.

Să ne punem dar și exclusiv pe cale legală să ștergem acest cuvânt. Noi să nu fim mai lași ca maghiarii.

Ei în lupta lor de acuma s'au folosit de mijloace iertate și neiertate, au atăcat încă și persoana *Maiestății Sale șcl.*; noi nu ne putem permite așa lucruri, dacă voim să evităm ca procurorii să nu ne pună șeaua lor în grumazul nostru.

Dacă ar lipsi acest cuvânt, — care a lăsat loc deschis abuzurilor infinite, — din legea naționalităților, ni-ar fi mai cu putință să pretindem executarea ei.

Dacă cutezăm a cere executarea articolului XL IV din 1868, ei se provoacă la acest cuvânt »lehetőségig« și ne amețesc zicând: v'am făcut totul la posibilitate. Oare?

Trebuie dar să ne ridicăm în contra acestui cuvânt și dacă va dispăre din legea naționalităților, atunci nu se vor putea feri așa ușor dinaintea executării ei.

Legea naționalităților nici nu-i lege adevărată până ce va conține astfel de dispozițiuni, ca să se execute până la posibilitate. Legea trebuie să dispună imperative așa că altcum să urmeze rețorziunea și tertium non datur.

Să pretindem ca legea naționalităților să fie decretată de lege fundamentală modernă, pentru că astfel de legi nu se pot strămuta prin o lege mai târzie și contrară ei, până ce legea fundamentală nu e scoasă din vigoare.

Așa nu s'ar fi putut întâmpla cu judecătorii să se maghiarizeze cu desăvârșire și nu s'ar fi putut aduce atâtea decisiuni contrazicătoare legii naționalităților.

Ajungând în Dietă o seamă frumoasă de deputați naționaliști li se impune de sfântă datorință să facă imposibil în viitor pentru totdeauna ivirea unui noi »lehetőségig« mai ales acuma la schimbarea legii electorale.

Să ceară garanții față de ori și ce act privitor la naționalități.

Oradea-Mare.

Eugen Nyéki.

n'ajută nimic, au cercat altceva. Veniau bieții alegători la mine și se plâneau, că nu-și pot împlini trebuințele trupești. (Iaritate la stânga și la mijloc). Nu-i de ris nimica. Au răbdat bieții oameni până la 11 rugându-mă să iau dispoziții. Am rugat jandarmeria să delătore cordonul și să lase liber stoborul. Aceștia nu m'au ascultat. Am apelat la locotenent-colonelul miliției. Acesta a poruncit să libereze cordonul. Acela a răspuns că nu se poate. La întrebarea locotenent-colonelului că »de ce?« acesta i-a răspuns: Să-și satisfacă între ei trebuințele trupești. Atunci locotenent-colonelul a zis: »D-Voastră tratați pe acești oameni mai rău decât pe vite.« Nevoind sublocotenentului jandarmilor să delătore stoborul nici la noul ordin al locotenent-colonelului, zicând, că e grădina contelui, locotenent-colonelul a deschis grădina pe responsabilitatea proprie. Numai astfel au putut alegătorii mei să-și satisfacă cerințele naturale ale trupului.

Președintele: (sunând) Rog pe dl deputat de a vorbi mai pe scurt.

Să zice că armata comună ne-a părtinit. Am citat cazul de mai sus spre a vă arăta felul cum ne-a părtinit. Ceea ce a făcut colonelul a fost un lucru omenesc pe care trebuia să-l facă și pe care l-a poruncit și simțirea omenească. Mai luați în seamă, că atunci când au început să examineze pe alegătorii mei, jandarmii îi loveau cu picioarele, îi bușeau, îi batjocureau numindu-i Valahi (Sgomot în stânga, președintele sună) Aceasta a fost puterea jandarmeriei care se află supt comanda ungurească, iar armata cealaltă cea comună s'a purtat în mod obiectiv. (Sgomot în stânga și în centru). Nu noi o spunem, ci vă rog să întrebați poporul! Poporul nu se încrede decât armatei comune... (Sgomot în stânga extremă).

Eitner Zsigmond: Du-te în Viena, dacă vorbești așa.

Dr. Alex. Vaida-Voevod... pentru că jandarmii îl tratează în mod brutal! Dacă voiți ca poporul nostru să îndrăgostească limba de comandă ungurească, atunci vă rog să dați instrucția jandarmilor ca să cinstească poporul. (Aplauze vii pe băncile naționalităților) pentru că poporul să aibă încrederea în armata în care să comandă ungurește.

Kun Árpád: Poporul are încredere, dar Dv. nu aveți. (Sgomot. Președintele sună).

Dr. Alex. Vaida-Voevod: Ce s'a întâmplat în colegiul electoral dela Cărașău?

Președintele (sună): Departe de mine de a limita libertatea cuvântului; dar având în vedere că timpul a înaintat, rog pe dl deputat de a vorbi strict la obiect, de a adresa interpelarea propriei zisă și de a omite orice amănunt de prisos (Aplauze).

Dr. Alex. Vaida-Voevod. Privitor la alegerea dela Cărașău voi da datele fără vre-un comentariu. În comuna Amaț Românii și Ungurii au trăit din timpuri vechi în buna înțelegere. Acuma însă venind dela alegeri, alegătorii unguri au năvălit asupra Românilor cari dormeau. Întai au voit să omoare pe «papa valah» cum ziceau, negăsindu-l l-au chemat pe locuitorul Palincaș afară și l-au lovit cu ciomegele în cap încât a murit. Tot astfel au omorât încă pe un om. (Sgomot și strigăte: Ce a-ți făcut cu Gabányi?)

O voace din stânga: Un caz de toate zilele.

Dr. Alexandru Vaida-Voevod: Să poate că D-tale ca preot catolic îți pare lucru de toate zilele, dar pe mine ca Român, ca om și ca medic nu mă lasă nepăsător. (Zgomot. Președintele sună). A mai fost ucis alegătorul Covaci iar alții răniți și stâlciți. Jandarmii lipseau. Apoi ei au adus pe preotul Ioan Ardeleanu cu forța jandarmilor din Töke-Terebes. Aceasta s'a făcut cu o persoană bisericească.

Imi amintesc, dl-or, că s'a mai întâmplat în țara noastră și altora, și lui Deák Ferencz că a câștigat un mandat pătat cu sânge. Dar să știe că

el și-a dat demisia din acest mandat. Nu voiesc să zic, că aceste vărsări de sânge le-au pus la cale direct guvernamentalii, ca contra-candidații ai candidaților români, dar ori și cum prezentăm lucrul, mandatul contra candidatului meu, contele Teleki Pál, e pătat cu sânge și dacă mai este o scânteie din duhul înălțat al lui Deák Ferencz, aștept că să-și dea demisia din acest mandat. (Aprobări zgomotoase pe băncile naționalităților). D-lor totdeauna ni să face învinuirea că afățăm. (Strigăte: Cu drept cuvânt! Președintele sună). Vă întreb deci dacă să poate chema agitație când invocăm duhul lui Deák Ferencz?

Tutsek Sándor. Afară de parlament nu vorbiți de duhul lui Deák Ferencz!

Cunoaștem pasărea pe peană! (Sgomot. Președintele sună).

Dr. Alex. Vaida Voevod: Vă rog să mă lăsați să vorbesc. Vorbesc pentru întâia oară în viața mea ungurește. Il rog pe dl contracandidat care a primit acest mandat sângeros să spună aici în fața camerei dacă am afățat? Dacă se va putea dovedi cazul cel mai mic, imi dau demisia! (Mare sgomot. Președintele sună. O voce din stânga: Ați dat băutura. Strigăte de pe băncile naționalităților: Nu-i drept!) Noi nu am învins cu bani și cu rachiou, ci cu însuflețirea, credința și convingerea poporului românesc. (Aprobări la naționalități. Mare sgomot în stânga.)

Okolicsányi László: Nebuniți poporul!

Dr. Alexandru Vaida-Voevod. Aud iarăși că preoții noștri agită. Trebuie să știți, că poporul nostru este convins și votează din convingere, pentru că a suferit ca de un blăstăm timp de sute de ani... (Mare sgomot. Strigăte: La ordine!)

Președintele: Rog pe dl orator de-a vorbi la obiect.

Szmrecsányi György: Te rog d-le președinte, să-l chemi la ordine! A zis că poporul românesc suferă de sute de ani în Ungaria. (Sgomot. Președintele sună).

Dr. Alex. Vaida-Voevod. Intepelare în chestiunea abuzurilor dela câte-va colegii electorale din comitatul Sătmăruului și Sălagiului.

Cătră d-nii ministrii de interne și de honvezime.

I) 1. Are cunoștința dl ministru de interne că la alegerile generale trecute dela Cehul-Sălajului, dela Șomcuta-mare și Cărașău, organele administrației trecând peste cercul lor de competență, și împotriva legii au înrăurit în mod necuviincios rezultatul alegerii?

2. Dacă are cunoștință, întreb dacă este dispus să ancheteze cazul pentru a afla adevărul și de a lua dispozițiile trebuitoare pentru a pedepsi pe provocanți.

II. 1. Are dl ministru de interne cunoștință că în colegiul electoral dela Cehul-Sălagiului niște făptași necunoscuți au ucis pe preotul din Madoș Dumitru Pop, și pe încă un alegător? și dacă are cunoștință

2) este dispus dl ministru de interne ce de acord comun cu dl ministru de justiție să cerceteze după autorul moral și cel material al crimei și să preîntimpine pe viitor astfel de crime politice printr'o pedeapsă cât mai aspră?

III. 1. Are dl ministru de interne cunoștință că preotul comunei Amaț, Dr. Ioan Ardeleanu a fost escortat prin jandarmi, maltratată prin organele oficiale și a fost înzultat fără nici un motiv în demnitatea și libertatea sa personală?

2) dacă are cunoștință, ce demersuri va face în interesul preotului și pentru a preîntimpina pe viitor astfel de fapte?

IV. 1. Are cunoștință dl ministru de interne că în comuna Amaț unde românii cu ungurii au trăit în bună înțelegere făptași necunoscuți au instrigat pe unguri ca să omoare pe români (Gheorghe Coaci, Ioan Suta și Iosif Dragoș) și mulți au fost răniți?

2) dacă are cunoștință, este el dispus ca în comun acord cu ministru de justiție să ia măsuri ca vinovații să nu să facă scăpați într'adins ci să-și primească pedeapsa meritată?

V. 1. Are cunoștință dl ministru de interne că cu toate că românii nu au dat cel mai mic motiv la amestecul organelor oficiale și nu au comis nici o crimă politică, totuși jandarmii și unii unguri agitați au ucis pe mulți români?

2) dacă are cunoștință, este dl ministru dispus de-a dezminți acele calomnii la adresa Românilor că a exercitat teroare în contra ordinii publice?

VI. 1. Are cunoștință dl ministru de interne, că în comuna Amaț siguranța românilor este primejduită prin locuitorii unguri și că cu toate acestea până acuma nici un jandarm nu a fost comănduit acolo pentru garantarea siguranței publice?

2) dacă are cunoștință, este dispus de-a lua aceleaș măsuri pe cari obicinuește a le lua în cazuri de pretinsă primejdie a ungurilor?

VII. 1. Are cunoștință dl ministru de honvezime că în colegiile electorale dela Cehul-Sălagiului, Șomcuta-mare și Cărașău jandarmii au terorizat în mod nemai pomenit de brutal în contra candidaților naționaliști, călcându-și menirea și în mod flagrant au lucrat în interesul candidatului guvernului și din cauza procedurii ei ilegal și contrar regulamentului a fost în neînțelegere continuă cu armata comună?

2) și dacă are cunoștință are de gând să ia măsurile necesare pentru restabilirea încrederii generale cătră puterea armată?

VIII. 1. Are cunoștință dl ministru de honvezime că în comuna Corina jandarmeria a pușcat asupra poporului pacinic omorind fără nici un motiv pe Costan Pop și pe Ioan Honț și rănind grav pe Zaharie Pop, Costan Berț și Ioan Costin necunoscând limba poporului și neputându-se înțelege cu el.

2) dacă are cunoștință, are de gând să ia dispozițiile necesare de a pedepsi pe vinovați și de a comăndui în ținuturile românești astfel de jandarmi, cari cunosc limba poporului?

regulamentul camerei, interpelarea se va predă dlor ministri de honvezi și de interne.

Atentatul dela Madrid.

Amănunte.

Madrid, 1 Iunie. Este adevărată minune că părechea regală a scăpat cu viața și chiar nevulnerată: *trăsura de gală în care era, a fost adecă aproape întreagă dîstrusă de bombă.*

Convoiul se întorcea la palat pe Calle Mayore. Pe tot drumul publicul mare aclama entusiast. Inaintea casei Nr. 88 convoiul s-a oprit puțin, când din etagiul al III s'a aruncat bomba. Detunătura a fost groaznică. Ferestrele caselor din apropiere toate s'au spart. *Pe jos un lac de sânge:* al celor 12 oameni sfâșieți în bucăți și a cailor. Bomba era în buchetul de flori ce s'a aruncat din fereastra catului III.

Îndată după acestea, deși era o zăpăceală și îmbulzală cumplită, prințul Cornadel a sărit îndată la trăsura regală, a deschis ușa și îmbrățișând pe rege, l'a scos afară, tot așa a ajutat pe tinera mireasă, care era îngrozită.

Când au urcat treptele palatului, ei amândoi plâneau cu hohot. Persoanele princiare cari erau de față, i-au înconjurat și i-au felicitat că au scăpat teferi.

Poliția a arestat doui indivizi în casa de

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corespunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mănate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Numărul Telefonului 69.

In Aiud premiat cu premiul mare de anr. Titlu în caz urgent: KALMAR-rostagyar.

Numărul Telefonului 69.

unde s'a aruncat bomba: pe un spaniol, tiner și foarte abătut, și pe un străin, despre cari se crede, sunt chiar indicii, că fac parte din partidul anarchist. Spaniolul spune că e din Catalonia, îl cheamă Manuel Durand, a sosit la Madrid în ziua de 22 Maiu, a plătit 500 pezete înainte pentru locuință (câte 25 pezete pe zi). E elegant îmbrăcat și-i plac florile.

Nu se știe încă pozitiv dacă a fost aruncată numai o bombă, ci se crede că au fost aruncate două.

Bandiții greci.

Privitor la măcelul provocat de bandiții greci, «*Revista Macedoniei*», numărul din urmă, dă următoarele amănunte:

În ultimul moment primim o corespondență din Brebena în care ni se dau știrile cele mai exacte. În ziua de 28 Aprilie au plecat din Grebena pentru Abela și Perivoli familiile: Papa-Fiza, Toli Ioticu, Leon Constantinescu, Nasta Hăsap, V. Zarma, Toli Ceapara, Văduva Danti, Constantin Ghiți, Cușu Papateodor, Dimitri Cuțuleapu, fiul lui St. Apostolina, fii lui Papa Dimitri Constantinescu, Gh. Papa Pericle, cu chirigii: Mitzi Danca, Ianuși Aiana, St. Mitri Toli, Tegu Beza Nic. Șaşamuti, Nacu Cealera, Nic. Papa Hagi, Toli, Tegu, Thimiacu și Pitru Zdrula. Seara au dormit în Tișta. În dimineața de 29 au pornit spre Abela și Perivoli. Sosind la localitatea numită Șopuțu al Carasteriu, s'a văzut înconjurați de peste 300 antarți ascunși în redute și forturi preparate de multe zile înainte. Antarții erau 60 de inși, iar restul până la 300 era format din locuitorii satelor grecești de prin prejur.

Românii cari mai toți aveau arme, mai erau însoțiți și de 40 de soldați și 2 jandarmi. La primul atac au căzut toți soldații cari formau avangarda. După ce au căzut soldații, românii s'au luptat cu o bravură admirabilă așa că n'au lăsat pe antarți să se apropie de ei. Isprăvindu-li-se însă cartușele ai noștri au fost siliți să se retragă, spre satul Lipinița de unde după ce s'au strâns și toți ceilalți ascunși prin păduri și prin smârcuri au plecat la Vraștina, sat turcesc, lăsând în urmă-le toate bagajele și caii, cari la primele detunături sperindu-se au luat-o la fugă, s'au rătăcit prin păduri și prin râpe asvărind pe micii de pe spinarea lor. Tipetele copiilor și femeilor și sfâșieul inimii de durere și de milă. N'au fost omorâți dintre Români de cât acei cari n'au putut sau n'au știut să părăsească bagajele. Așa fiul lui Leon Constantinescu anume Manolachi în etate de 7 ani, văzând pe antarți că veneau spre el a luat pietre și asvărli pe ei, până când unul din fiare puse mâna pe el și l'a spintecat cu cuțitul, tot așa și pe fiul lui Apostolina în etate de 5 ani, pe care l'au prefăcut în bucăți. Tot aci au găsit și pe Pitu Zdrulea, tatăl directorului român din Ianina și l'au măcelărit crud. Apoi au mai găsit pe soția C. Ghiți care era în poziție și au dus-o de au spintecat-o, scoțându-i pruncul de viu și înfingându-l într-o prăjină, la Cheatra Lae. În mâinile antarților a căzut și o bătrână care dinadinsul a fost cruțată, ca să enazeze Românilor chinurile în cari au fost măcelăriți ceilalți. Răniți sunt Toli Ioticu și Tegu Beza, ambii ușor. Mai greu e rănit nefericitul C. Ghiți carele a scăpat ca prin minune din mâinile antarților, grație unui eroism ne mai pomenit al surorii sale, care văzând pe frate-său în pericol s'a repezit printre ploaia de gloanțe, l'a răpit luându-l pe umeri și ascunzându-l într-o peșteră din mijlocul unei păduri. Răniți se găsesc actualmente în îngrijirea doctorilor Turci dela spitalul militar din Grebena. Trei-zeci și unu de cai și de sarcini au căzut în mâinile antarților. Cei scăpați nu s'au ales de cât cu hainelc de pe ei.

Trebuesc grabnice mijloace de ajutoare D. Revizor Cionga S. a căutat să ușureze mizeria acelor nenorociți distribuindu-le momentan ajutoare în valoare de 1000 fr. D. C. Contzescu, energicul consul din Bitolia s'a grăbit a prevedea cu grabnice mijloace de ajutoare. Perderile materiale avute de Români se evaluează la mai multe sute pe lire, peste 12.000 fr.

Imbucurător este faptul, ce ni se scrie că Românii departe de a fi descurajați se simt mai oțeliți și gata de a intra în luptă. Lașitatea infațiilor adversarilor în loc de a-i descuraja și a-i pune pe gânduri, din contră i-a întărit în convingerea că dreptatea nu pieră și că vor lupta cu nou curaj și cu multă aprindere pentru zădărnicierea infernalilor planuri grecești. Printre antarți au fost împușcați 8 inși, dintre cari numai doi s'au găsit pe câmpul de luptă. Cadavrele celorlalți 6 au fost ridicate de soții lor. Se zice că aceia ar fi fost căpitani lor. De a căror pierdere n'ar fi dorit să afle și să se bure Românii.

A V I S.

Rugăm pe toți restanțierii să binevoiască a-și achita abonamentul, iar pe cei-ce plătesc lunar, să-și reînnoiască abonamentul. **Administrația.**

NOUȚĂȚI.

ARAD, 2 Iunie 1906.

— **Adunare congregațională** a comitatului Arad este convocată în ședință extraordinară pe ziua de 7 Iunie orele 9. La ordinea zilei chestia hotărârii comunelor Nagy-Kamarás și F.-N.-Iratos cu privire la cumpărarea averii lui Ypsilanti.

— **Programa examenelor** dela institutul pedagogic-teologic gr.-or. român din Arad la finea anului școlar 1905—6. I. Examenele din despărțământul pedagogic.

Marti 16/29 Mai c. IV, ped. cant. și tipic.

Mercuri 17/30—18/31 Mai c. IV. ped. exam din toate studiile.

Vineri 19 Mai (1 Iunie) c. I—IV. privațiști.

Mercuri 24 Mai (10 Iunie) și Joi 25 Mai (11 Iunie) c. I—III. ped. cant și tipic. 25, 26, 27 Mai v. (7, 8, 9 Iunie n.) examene scripturistice de calificare.

Sâmbătă 27 Maiu (9 Iunie), d. a. c. I—III. ped. gimnastică.

Luni 29 Maiu (11 Iunie) c. I. ped. examen din toate studiile.

Marti 30 Mai (12 Iunie) c. I. ped. examen din toate studiile.

Mercuri 31 Maiu (13 Iunie) c. III. ped. examen din toate studiile.

1/14, 2/15 și 3/16 Iunie examenele verbale de calificare învățătorească.

Luni 5/18 Iunie conferință de clasificare.

Mercuri 7/20 Iunie distribuire diplomelor. II. Examenele dela despărțământul teologic.

Luni 19 Iunie (2 Iulie) c. I—II. teol. examen din cant și tipic.

Marti 20 Iunie (3 Iulie) c. III. teol. examen din cant și tipic.

Mercuri 21 Iunie (4 Iulie) c. III. teol. examen din toate studiile.

Joi 22 Iunie (5 Iulie) c. II. teol., examen din toate studiile.

Vineri 23 Iunie (6 Iulie) c. I. teol., examen din toate studiile.

26 și 27 Iunie v. (9, 10 Iulie n.) Examene private teologice.

Joi 29 Iunie (12 Iulie) Te Deum.

Fericită țară! Ziarul «*Népszava*» arată cum fug sărmanii oameni locuitori din Bihor, din acel comitat, unde kossuthiștii au ajuns învingători la alegerile din urmă. La comitat — scrie — nu ajung să dea pasapoarte de călătorie și în toată ziua sosesc rugări cu duimul din micile și săracile comune, a căror locuitori merg în America. Din Ianuarie până în luna lui Maiu au emigrat din comitatul Bihor 1216 de oameni, între ei familii întregi. Din Érmelék acum se pregătesc de călătorie în lumea mare, mai multe familii.

— **Un succes românesc în Paris.** La expoziția artelor femeiești, organizată în Paris de

ziarul Goulois, a trimis «*Atelierul regal de broderie*» și «*școala profesională Regina Elisabeta*» un mare pachet.

.. sosit însă după decernarea premiilor, chiar la sfârșitul expoziției. Cu toate acestea juriul și oaspeții din înalta Societate a Parisului, precum și străini, reprezentați ai statelor, — încântați peste măsură de minunatele țesături românești, pe cari noi toată ziua le vedem și nu le băgăm în samă, — au hotărât unanim instituirea unui premiu de onoare pentru aceste țesături.

— **Mormântul din Szombathely a lui Ovid.** Despre Ovid se zice că a murit în etate de 59 de ani, în exilul lui amar, pe țărmul mării negre în Tomi. Aici îl ecslase împăratul August în anul 8 după Cristos, din cauze cari nici azi nu se știu cu siguranță. După Eusebiu aici a murit și l-au și îngropat aici cu 9 ani mai târziu, în anul 17. Orașul Tomi se află în hotarele Constanței din Dobrogea.

Unii scriitori din evul mediu, au lăsat alte date despre monumentul lui Ovid. Wolf Laser medic și istoric din Viena, amintește în una din operele sale: «*Am auzit dela un bătrân de încredere, că pe vremea lui Frederic III, cu ocazia unei edificări s'a găsit un mormânt vechi. În mormânt s'au găsit oase de om și inscripții cu numele Publius Ovidius Naso. Inscriptiile i s'au predat episcopului din Győr, de oarece s'au găsit pe teritoriul episcopatului. Probabil că Ovid, fiind grațiat a murit subit în drumul spre casă, în Szombathely și acolo l-au și îngropat*».

Iar Gaspar Brusche, contimporanul lui Laser, savantul german sărbătorit în vremea lui, scrie așa: Orașul Sabaria e în Ungaria, azi se numește Szombathely, e la două mile de Köszeg. E însemnat, că în împrejurimea lui s'a născut St. Martin episcopul din Tours și St. Patric, episcopul Irlandiei, dar e însemnat și prin aceea că aici s'a găsit în 1508 mormântul larg și boltit al lui Publius Ovidius Naso. În cavitatea mormântului s'au găsit 6 candelă de peatră și două table cu inscripții, pe cari erau versuri. O tablă era de aramă, iar cealaltă din aur, pe amândouă le-a cumpărat Clement guvernorul cetății Schleinitz. Martor la aceasta e Lenart Kreuzer din Pojon, predicatorul bisericii St. Stefan din Viena, care a văzut tablele, a citit versurile, dar nu le-a păstrat în amintire».

S'au găsit și alți scriitori, cari au căutat în Ungaria, numele lui Ovid. Sunt și cronicari maghiari, cari dovedesc cu toată serioșitatea că urbs Tomi (cetatea Tomi) atât de des amintită în versurile lui Ovid nu e alta de cât Urbs Tomos, adică Temesvár de azi, aduce ca dovadă, că românii și azi îi zic Tomișvar (Timișoara).

Szamosy István, istoricul vechei Dacii e deplin convins, că Ovid a fost înmormântat în Szombathely unde a și murit. El zice, că Ovid n'a stat mult la un loc, uneori cutreeră întreaga Pannonie și ca să-i treacă de uritul ecșiliului adese ori vizită în călătoria lui, pe compatrioții lui savanți. Pe aceștia îi întâlnea adese ori în împrejurimile Sabariei, care pe vremea romanilor era o colonie puternică militară și foarte cercetată. Se zice că într'un asemenea drum l-ar fi surprins moartea. (Bud. Hirl.)

✓ **Examen.** Școala noastră din Cefa a avut examen Luni în 21 Maju st. n., care s'a ținut sub conducere vrednicului protopop Nicolae Roxin, fiind de față protopretorele Markovits Kálmán, comitetul parochial, mulți oameni din sat și mulți străini.

Răspunsurile școlarilor au mulțămnit pe toți din toate obiectele de învățământ. Școala noastră laudă Domnului, de când o conduce sânguinosul și de toți laudat învățătorul Ioan Costa este între cele dintâie școale. Cu toate că în Cefa este și școală unguerească, pruncii inteligenței unguerești umblă la școala noastră. La finea examenului Domnul protopop a mulțămnit învățătorului, asemenea și Domnul pretopretore l'a tare gratulat, fiind foarte mulțămnit. S'au împărțit școlarilor din partea Domnului protopop cărți de rugăciuni și din partea antistiei comunității în preț de 12 coroane. *Unul de față.*

— **Rezerviști dezertori.** S'a început lucrul de câmp în toate părțile acum are țara mai mare lipsă de brațe vânoase și acum se simte mai tare urmările triste ale acelei clice de gălăgioși cari au împedecat să se facă până acuma asențările. Astfel la arme au trebuit să între rezerv-

Avem onoere e aduce la cunoștința onoratului public că am deschis un

atelier de lăcătușerie

de artă și construcție

în ARAD, pe Strada Széchenyi Nr. 5.

Unde primim ori-ce lucru ce cade în branșa aceasta, ca facerea de grilajuri la morminte, renovarea de casse de bani, etc., prompt, iute și ieftin.

Sprijinul onoratului public îl cere cu stimă:

Benkő & Pfeil.

PREȚURI IEFTINE!

IFJ. KOPETKÓ KÁROLY

MAGAZIN DE MODĂ PENTRU FEMEI ȘI BĂRBAȚI
ARAD, str. Templom (palatul Minorităților).

Recomandă

magazinul său

bine asortat de trusouri gata pentru femei și bărbați.

Trusouri gata pentru femei cu 200 cor.

Mare magazin de stofă pentru reverenzi și panglici.

Ifj. Kopetkó Károly

magazin de modă pentru femei și bărbați

Arad, strada Templom (palatul Minorităților).

Telefon pentru comitat
și oraș nr. 477.

Comande din provincie se efeitesc la moment!

MODELE GRATUIT!

SERVICIU PROMPT!

FOI PERIODICE

OPURI și BROȘURI

**Se recomandă
a executa următoarele:**

PROGRAME
 RILETE DE CUNUNIE
dupa dorinta și în color
 ADESE
 BILETE DE ÎNTRARE

INVITĂRI
 BILETE DE LOGODNĂ
dupa dorinta și în color
 BILANTURI
 ANUNTURI FUNEBRALE

"TRIBUNA"

Str. Deák Ferencz nr. 20

CĂRȚI DE VISITA
diferite formate
 MENU
 PLICURI CU FIRMA
 OBLIGAȚIUNI

DIFERITE TIPĂRITURI PENTRU BĂNCI
 STATUTE • LIBELE
 CIRCULARE

EDITURĂ PROPRIE

Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.

Prețuri moderate!

Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gîngășă să se prezenta odată în persoană pentru că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori cât de adînc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza

acestei examinări poți cu siguranță afla și calea pe care ajungi la vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedea ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marea de răspuns. După încheierea curei, au la sco scrisorile se ard rere espresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștiințiositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra viciilor sexuale

unde i se curăță sângele bolnav, nervii i se întăresc trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate boalele de vezică, de țeve, de testicule, de șira spinării, de nervi, urmările onanței și ale sifilisului, poala albă, boala de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși dr. Palócz (dela 1 ore în. a până la amiază).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist Budapesta VII, Kerepesi-ut 10.

Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect. de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, măturii de perii și tot felul de articole de perii de casă și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de flori și de voiaj, în mari assortimente, etc.

Hegedüs Gyula

Prăvălie de perii, parfumerie,
articole de toalete și frizerie,

ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.

Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze, pudre, creme pentru față, articole de curățatul unghiilor (Garniturii manicule), ape de dinți, prafuri de dinți, săpunuri de spălat, ace de păr-pieptene veritabile de broaște țestoase și de os de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și geamantane mici de mână, fine, pentru dame. Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.

Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul de articole de gumă, apă bandage, etc. etc.

Mare asortiment (magazin) de tot felul de articole de frizat.

Covoare de cocus, ștergătoare de picioare de cocus și covoare de baie.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

Iscătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Preștește din fier bine bătut: grilaje la fluviu,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scări în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — taburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Prima întreprindere de fabricare de sticlă în Seghedin

Diploma de aur la expoziția
din H.-M.-Vásárhely, ținută în
— — anul 1904 — —

TELEFON Nr. 488

Medalie de argint la expoziția
generală din H.-M.-Vásárhely
— ținută în anul 1904 —

SINGER ARMIN

PRĂVĂLIE:

Tisza Lajos-körut 48

* SZEGED *

DEPOSIT:

Strada Jókai nr. 3

Magazin de sticle în table. ● Magazin de oglinzi în table.

Fabrică de sticlă și oglinzi aranjată în electricitate.

Diferite forme de firme pentru medici și avocați.

Sticlărie de lux pentru ferestri de salon și biserici în execuție artistică.

Decorație de mobile în stilul cel mai nou și în toate culorile.

Facerea de galantare la edificii și prăvălie.

Primesc spre tocire vechi oglinzi. Primesc lustruire de sticle și ori ce lucru din bransa mea.

Dacă vorești să fii frumoasă

să folosești

crema de lacrimoară a lui Vasváry

ce are efect mare și sigur.

Nu conține materie unsuroasă,
e compus din alifii inviolabile.
Se poate folosi și ziua! Face să
dispară petele, urmele de vărsat,
creșelele, arsura de soare și tot
felul de morburii de piele.

Face fața albă și curată.

1 flacon de cremă lacrimoară 1 cor.
Prav de păr de lacrim., cutia 1-20 ..
Sapun de lacrimoară, bucata — 70 ..

Se capătă în farmacia lui

VASVÁRY ELEMÉR

în Hódmezővásárhely.

Nouă mină de marmoră.

Am onoare a aduce la prealabila cunoștință a onoratului public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efectuare ori-ce lucru aparținător industriei de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scări și scaune pentru măcelărie, întărirea părților prin marmoră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimaților noștri mușterii, că din cauza mării chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în **Plaza Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz,**

în strada József főherczeg nr. 11

casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin, ca cel de până acum, suntem în plăcuta poziție de a servi pe on. noastră clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm

cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vânător” — József főherczeg-ut nr. 11.

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

==== vis-à-vis cu ușa principală a teatrului. ====

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradani

 MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

Înd scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public

==== Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile! ====

====
==== **Cu planuri servim gratuit.** =====

Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelui
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

Protejarea onor. public o cere :

====
==== **Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete** =====

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

 Splendida iluminație seara până la ora 11.